

2023-2024 TÜRKÇE KİTABI ÇALIŞMA ETKİNLİKLERİ

1. Aşağıda geçen deyimlerin anlamlarını bulunuz. Deyimleri birer cümlede kullanınız.

1. Anlamı:
Cümlem:
2. Anlamı:
Cümlem:
3. Anlamı:
Cümlem:

2. Aşağıdaki cümlelerden *öznel* olanların sonuna “Ö”, *nesnel* olanların sonuna “N” yazınız.

Ö	Sadece kötümserlerden oluşan bir toplum çekilir olmaz. (Ö)
	Yazarın son kitabı iki yüz sayfadan oluşuyor. ()
	İyimserlik, topluma yaşama sevinci verir. ()
	Toplumumuza iyimserler de kötümserler de katkıda bulunurlar. ()
	Okuduğunuz metnin konusu iyimserlik ve kötümserliktir. ()
	İyimser olmak da kötümser olmak da uygarlık gereğidir. ()
	“Yaşamın İçinde Yolculuk” kitabını Yusuf Çotuksöken yazmıştır. ()
	İçimizin bir başka güzelliği de iyimserliktir. ()
	N

3. Aşağıdaki koyu yazılan sözcükleri inceleyiniz. Bu sözcükler *isim midir, fiil midir*? Açıklayınız.

- Kuzey, babasıyla derede balık **tutuyordu**.
- Balık **tutmak** Kuzey'i çok mutlu ediyordu.
- Kuzey balık **tutunca** çok seviniyordu.
- Kuzey **tuttuğu** balıkları kovaya koyuyordu.

4. Aşağıdaki cümlelerde fiil kökünden türediği hâlde fiil özelliği taşımayan sözcüklerin altlarını çiziniz.

İnsanlar, genelde “iyimserler” ve “kötümserler” olarak ikiye ayrılır.

Kör iyimserliğin yol ve araçlarını kullanmaya kalkmazlar.

Uçlarda dolaşan iyimserlik tehlikelidir.

Zorluklardan çıkarılabilecek dersler için iyimser düşünmeye gereksinimimiz vardır.

Önemli olan bardakta su bulunduğunu kabul ederek onu boşa harcamamaktır.

Birey, kendi içindeki iyimserlikle kötümserliği dengelemesini bilmelidir.

Her şeyin iyi tarafını görmek insanı yanıltabilir.

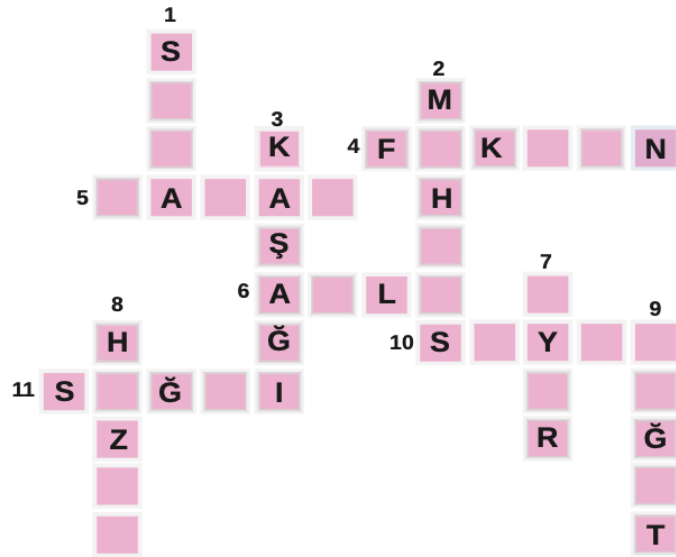
Kötümserler, hayatı yeniden kurup biçimlendirmezler.

5. Sevgi sözcüğünün size çağrıştırdığı kavramları yazınız.

6. Anlamları verilen sözcükleri bularak numaralandırılmış yerlere yazınız.

1. Evlerde oda kapılarının açıldığı genişçe yer, hol.
2. Kapatılmış, hapsedilmiş kimse.
3. Hayvanları tımar etmek için kullanılan, sacdan, dişli araç.
4. Bakır, nikel ve çinkodan oluşan gümüş görünüşünde bir alaşım.
5. Hayvanların su içtikleri taş veya ağaçtan oyma kap.
6. Bir yapının veya yapı grubunun ortasında kalan üstü açık, duvarla çevrili alan, hayat.
7. Binek hayvanlarının sırtına konulan, oturmaya yarayan nesne.
8. Hüzünlü.
9. Söğütgillerden, sulak yerlerde yetişen ağaç.
10. At bakıcısı.
11. Memeli hayvanlarda bel ile kuyruk

7. Cümlelerdeki anlam ilişkilerine göre boşluklara uygun harfleri yerleştiriniz.

A

Amaç-Sonuç Cümlesi

B

Neden-Sonuç Cümlesi

C

Koşul-Sonuç Cümlesi

1. Annem İstanbul'a gittiği için Dadaruh'un yanından hiç ayrılmıyorduk.
2. Kaşığı aramak için penceresiz, küçük bir odaya girdim.
3. Babama söylersem Hasan da duyacak, belki beni bağışlayacaktı.
4. Boyum atın karnına varmadığı için tımar işlerini beceremiyordum.
5. Kaşığı benim kırdığımı söylemek için babamın yanına gitmek istedim.
6. Doğruyu söylersen bir insan iftiradan kurtulacak.

8. Aşağıdaki cümlelerde geçen isim-fiilleri (mastarları) bulunuz. İsim-fiillerin aldığı eki örnekteki gibi gösteriniz.

	İsim-Fiilin Aldığı Ek
Öfkemi sanki kaşığıdan <u>çıkarmak</u> istedim.	-mak
Yemliklere ot doldurmak, ahırını süpürmek, gübreleri kaldırmak hoşumuza gidiyordu.	
Dadaruhanın kullanmaya kıyamadığı bu güzel kaşığıyı ezdim.	
Hasan, yediği tokat aklına geldikçe ağlamaya başlar.	
Ben, içimdeki zehirden azabı boşaltmak için acele ediyordum.	
Hasan'ın hasta oluşu gözümde gitmiyordu.	
Babamın dışarıya çıkmasını bekliyorlardı.	

9. Dizelerdeki söz sanatlarını karşılıklarına yazınız.

benzetme	abartma	kişileştirme	kONUşturma	karşıtlık
Bazı coşkun ırmakların Ninni söyler akan suyu. Bazı, esen bir rüzgârın Dudakları der ki: "Uyu!"				
Şüheda fışkıracak toprağı sıksan şüheda!				
Boncuk gibi gözlerle bakarsın dünyaya.				
Yıldızlar, çamlara değer de geçer. Gün buradan başını eğer de geçer.				
Güleriz ağlanacak hâlimize...				

10. Aşağıdaki metinde geçen *sıfat-fiilleri (ortaçları)* bulunuz. Sıfat-fiilin aldığı eki örnekteki gibi gösteriniz.

Zülal'in baktığı resimler, unutulmaz güzel günlerden hatıraydı. Tozlanmış rafların içindeki albümü, çok özlediği arkadaşları Sena ve Elif hediye etmişti. O, resimlerdeki gibi değildi artık; ağarmış saçları, buruşmuş yüzü, akıp giden zamanı ona hissettirmişti. Değişmeyen bir tek şey vardı: O da güler yüzü.

	Sıfat-Fiilin Aldığı Ek
Zülal'in <u>baktığı</u> resimler <u>unutulmaz</u> güzel günlerden hatıraydı.	-tığ, -maz

11. Aşağıdaki dörtlükten hareketle bilgilendirici bir metin yazınız. (...)

Sımsıcak dostluklar sevgiler varken
Savaşlar kinler öfkeler neden
Bırakıp gideceğiz bir gün
Dünya bu kadar güzelken

- *Yazınıza uygun bir başlık koyunuz. Giriş, gelişme, sonuç bölümlerini dikkate alınız.*
- *Yazdıklarınızı yazım ve noktalama kuralları yönünden gözden geçiriniz.*

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

12. Anlamı verilen sözcük ve sözcük gruplarını bulunuz. Boşluklara uygun harfleri yerleştiriniz. Bu sözcük ve sözcük gruplarını anlamına uygun cümlelerde kullanınız.

H Z T

: Yenilgi.

Cümlem:

G F

: Çevresinde olup bitenlerin farkına varmayan, sezmeyen (kimse), gözü bağlı, bilgisiz, aymaz.

Cümlem:

S Ğ R K

: Sıçrayarak yakın bir yere doğru koşmak.

Cümlem:

B L N K

: Çırpınmak, tepinmek, kımıldanmak.

Cümlem:

H

: Bir şeyden veya bir kimseden yana olma, aleyh karşıtı.

Cümlem:

R H T

: Vücutta görülen gevşeklik, ağırlık, tembellik.

Cümlem:

D R

: Birdenbire ortaya çıkan tehlikeli durum.

Cümlem:

L A S

: Alayı andıran, alaya benzeyen, alay gibi, alayımı.

Cümlem:

N K

: İnanç ve düşüncesini değiştiren, sözüne güvenilmeyen, caygın, kaypak (kimse).

Cümlem:

R L K

: Bir anlaşma, sözleşme veya isteğin yerine getirilmesini sağlamak için bir kimseyi alıkoymak.

Cümlem:

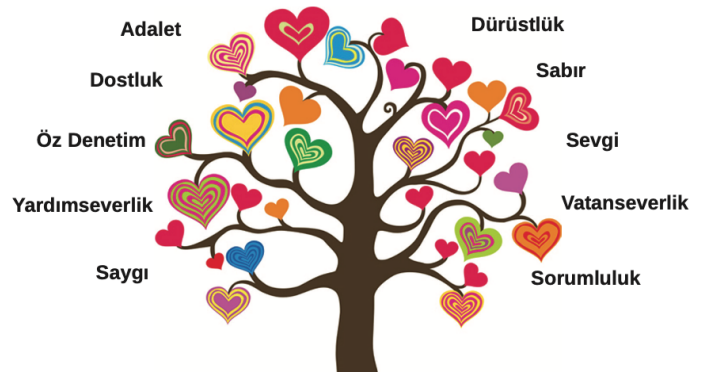
T L K N T K

: Bir duyguyu bir düşünceyi aşmak.

Cümlem:

13. Yandaki değerler ağacından 4 tane değer seçip onların eş anlamlılarını yazınız.

.....
.....
.....
.....

14. Aşağıdaki dizelerde hangi *söz sanatlarının* kullanıldığını uygun boşluğa yazınız.

Her şey yerli yerinde; bir dolap uzaklarda
Azapta bir ruh gibi gıcırıyor durmadan.

.....

Kurnaz tilki sesini yumuşatarak ona
Dedi ki: Kardeşçığım, artık dostuz.
Müjde getirdim sana, in de bir öpüşelim.
Barış oldu hayvanlar arasında.

.....

Biraz bakıver kendine.
Bir deri bir kemik kalmışsın.

.....

İçmiş gibi geceyi bir yudumda
Göğün mağrur bakışlı bulutları.

.....

15. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde uçmak sözcüğü "*Uçuş böceği biraz havalanıp bir başka çiçeğe kadar uçtu.*" cümlesindeki anlamıyla kullanılmıştır?

- A) Bu geceki fırtınada tahta perde uçmuş.
- B) Helikopter Ankara'dan Mardin'e kadar sorunsuz uçtu.
- C) Babam iş için dün İstanbul'a uçtu.
- D) Bacadaki baykuş sesimi duyunca uçtu.

16. Aşağıdaki cümlelerden hangisi kanıtlanabilirlik açısından diğerlerinden farklıdır?

- A) Tarık Buğra, gazeteciliğe Nasreddin Hoca gazetesini çıkararak başlamıştır.
- B) Tarık Buğra, ilk piyeslerini ve "Yalnızların Romanı"nı askerliği sırasında yazmıştır.
- C) Kurtuluş Savaşı'na bir kasabadan baktığı "Küçük Ağa"da anlatım sürükleyicidir.
- D) Tarık Buğra'nın "Moskova Notları" adında bir gezi yazısı vardır.

17. Aşağıdaki dizelerin hangisinde *filimsiye* yer verilmiştir?

- A) Vcdânım o gece dünyayı haviydi, havi: kapsayan
Gördüğüm şeylerin cümlesi maviydi.
- B) Yüce balkanları duman bağlamış,
Gene mi gurbetten kara haber var?
- C) Seher vakti burada kimler ağlamış,
Çemenzâr üstünde taze çiğler var. çemenzar: çimen bahçesi
- D) Gümüş akar, çiçek kokar ırmağı,
Defineler yatağıdır o eller!

18. Aşağıdaki sözcüklerle ilgili etkinliği ipuçlarından yola çıkarak örnekteki gibi çözünüz. Sarı renkli kutucuktaki harfleri numara sırasına göre birleştirip gizli sözcüğü bulunuz.

1. ACİRMUH M U H A C İ R

Sözlük Anlamı: Göçmen.

Cümlem:

Yolda uzun bir muhacir kafilesine tesadüf ettik. (Ömer Seyfettin)

2. TARMU T A R M U

Sözlük Anlamı: İstek, dilek.

Cümlem:

.....

3. İY L İ K M E T İ Y L İ K M E T

Sözlük Anlamı: Değerli.

Cümlem:

.....

4. KHAL K H A L

Sözlük Anlamı: Aynı ülkede yaşayan, aynı kültür özelliklerine sahip olan, aynı uyruktaki insan topluluğu.

Cümlem:

.....

5. LUKOGNLU L U K O G N L U

Sözlük Anlamı: İnsanların bilgi, görgü ve hoş-görü bakımından gereği kadar gelişmiş olma durumu, yetkinlik, kemal.

Cümlem:

.....

6. ADBNİAR A D B N İ A R

Sözlük Anlamı: Bir geminin hangi devlete ait olduğunu gösteren bayrak.

Cümlem:

.....

7. TİMÜ T İ M Ü

Sözlük Anlamı: Umut.

Cümlem:

.....

8. ZANYİ Z A N Y İ

Sözlük Anlamı: Zarar.

Cümlem:

.....

9. ELEÖSK E L E Ö S K

Sözlük Anlamı: Ayakkabı tabanı, bavul, çanta yapımında kullanılan, büyükbaş hayvanların işlenmiş derisi.

Cümlem:

.....

10. KINTIYI K İ N T I Y I

Sözlük Anlamı: Yıkılan bir şeyin parçaları, kalıntıları, enkaz.

Cümlem:

.....

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
C İ M M E T İ Y İ L

19. “Bayrak bir milletin özgürlük alametidir. Düşmanının da olsa hürmet lazımdır.” cümlesindeki altı çizili sözcüklerin eş anlamlarını aşağıdaki uygun yerlere yazınız.

millet:

özgürlük:

alamet:

hürmet:

20. Anlamı verilen sözcük ve sözcük gruplarını bulunuz. Boşluklara uygun harfleri yerleştiriniz.

D _ _ G _ V _ _ M _ _

: İz bırakmak.

E _ R _ _ S _ _

: Bütün insanlığı ilgilendiren.

T _ S D _ _ L _ _ _ _

: Onaylamak.

İ _ H _ _ M _ _

: Özen.

F _ _ _ L _

: Peşrev, nakış, şarkı, saz semaisi vb. parçaların belli bir sıraya göre çalınıp söylenmesi.

A _ _ T _ _

: Bir işi meslek veya alan uzmanı olmadan yapan.

M _ L _ M _

: Bilinen, belli.

_ Ş _ _ R _ K _ T _ _ _

: Katılmak.

N _ Z _ _ _ D _ _

: Yanında, huzurunda, gözetiminde.

N A _ _ Z _ Y _ K _ _ _ _ K _

: Niyetini, düşüncesini, eğilimini anlamaya çalışmak.

_ N _ _ _ _ S _ N _

: İlgi çekici, ilginç.

_ C _ _ _ T _ _ _ K _

: Yapmak.

21. Aşağıda Atatürk'ün özdeyişleri verilmiştir. Bu özdeyişlerin konusunu örnekteki gibi yazınız.

“Dünyada her şey için, medeniyet için, hayat için, muvaffakiyet için en hakiki mürşit ilimdir, fendir.”

()

“Ben icap ettiği zaman en büyük hediyem olmak üzere Türk milletine canımı vereceğim.”

(Millet sevgisi)

“Eğitimidir ki bir milleti ya özgür, bağımsız, şanlı, yüksek bir topluluk hâlinde yaşatır ya da esaret ve sefaletle terk eder.”

()

22. Aşağıdaki cümlelerde geçen zarf-fiilleri (bağ-fiil) bulunuz. Zarf-fiillerin aldığı eki örnekteki gibi karşlarına yazınız.

	Zarf-Fiilin Aldığı Ek
Ortalık ağarıyor, hâlâ kadınlar <u>gelip</u> gidiyor.	-ip
Hâlâ birbirimizin boynuna sarılıp koklaşıyoruz.	
Yerini yurdunu kaybedince Hatice Nine endişelenmedi.	
Evvelsi gün ümidi kesince bir tek oğlumu aldım, bizim bayrağa kaçtım.	
Sürüne sürüne size kaçmaya karar verdim.	
Her gün buradan kaçıp size gelmek istiyordum.	
Oğlum, askerlerden bir eşek alarak beni buraya getirdi.	
Giderken döndü ve sıkı sıkı bir daha boynuma sarıldı.	

23. Aşağıdaki cümlelerde geçen fiilimsileri bulup türlerini belirleyerek uygun bölümleri işaretleyiniz.

	İsim-Fiil	Sıfat-Fiil	Zarf-Fiil
Alafranga müziğe yönelip halkı buna teşvik etmiştir.			
“Manastır” en sevdiği türküler arasındadır.			
Atatürk, sanat ve sanatçıya önem vermeyi vurgulamıştır.			
İlk adım, konservatuvarların kurulması olmuştur.			
Atatürk, Batı’dan getirilen müzik kültürünü araştırmıştır.			
Kitaplarda satırların altını çizerek yerli ve yabancı kaynakları incelemiştir.			

24. “Vatan sevgisi konulu kitabımı başka bir perspektifle yazdım. Objektif bir değerlendirme yapılırsa trend kitaplar arasında yer alacağına inanıyorum.”

Bu cümlelerde geçen yabancı sözcüklerin altını çizip Türkçe karşılıklarını altlarına yazınız.

25. Verilen anlamlarla sözcükleri eşleştiriniz.

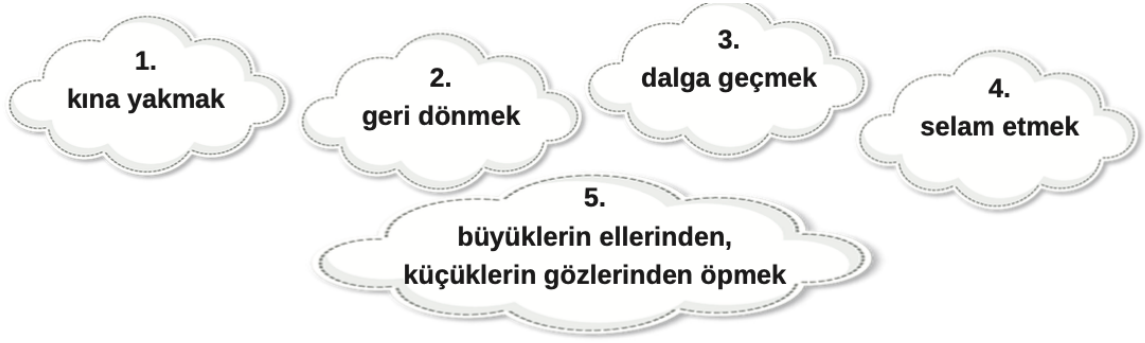
1. denetlemek	2. kına	3. orak
4. kaza	5. bölük	6. hasret
7. üsteğmen	8. er	9. şehit
10. cephe	11. tümce	12. mektup
13. süngü		

1. Bir işin doğru ve usulüne uygun olarak yapılıp yapılmadığını incelemek, murakabe etmek, teftiş etmek, kontrol etmek.
- ☐ İlçe, kaymakamlık.
- ☐ Orduda rütbesi teğmenle yüzbaşı arasında olan subay.
- ☐ Özlem.
- ☐ Cümle.
- ☐ Bir şey haber vermek, sormak, istemek veya duyguları bildirmek için birine çoğunlukla posta yoluyla gönderilen, zarfa konulmuş yazılı kâğıt, name.
- ☐ Üzerinde savaşın sürdüğü bölge.
- ☐ Kutsal bir ülkü veya inanç uğrunda ölen kimse.
- ☐ Yarım çember biçiminde yassı, ensiz ve keskin metal bir bıçakla, buna bağlı bir saptan oluşan ekin, ot vb. biçme aracı.
- ☐ Rütbesiz asker, nefer.
- ☐ Tüfek namlusunun ucuna takılan küçük kılıç biçiminde delici silah.
- ☐ Takımlardan oluşan, üçü veya dördü bir tabur oluşturan ve öbür birliklerin temeli sayılan birlik.
- ☐ Kına ağacının kurutulmuş yapraklarından elde edilen, saç ve elleri boyamakta kullanılan toz.

26. Aşağıdaki metni okuyunuz. Metinde geçen geçiş ve bağlantı ifadelerinin altlarını çiziniz.

Gençlik kavramı, biyolojik anlamda kullanıldığı zaman şüphesiz ki belli bir yaş dönemini ifade eder. Atatürk, gençlere verdiği önemi ilk olarak 19 Mayıs tarihini “Gençlik ve Spor Bayramı” hediye ederek göstermiştir. Atatürk, gençlerin özellikle sağlam ve olumlu bir karakter taşımalarını önemsemiştir. Kısaca Atatürk gençliği, bir fikir gençliği, bir ideal gençliği oluşturmalıdır. Son olarak diyebiliriz ki ilkelere bağlı, çalışkan ve vatansever bir gençlik Atatürk’ün idealiydi.

27. Aşağıdaki deyimleri anlamlarıyla eşleştiriniz. Deyimleri birer cümlede kullanınız.

() Eğlenmek, alay etmek.

Cümlem:

() Geldiği yere gitmek.

Cümlem:

() Kınayı su ile karıştırıp bulamaç kıvamına getirerek boyanacak yere sürmek.

Cümlem:

() Saygı ve sevgi göstermek.

Cümlem:

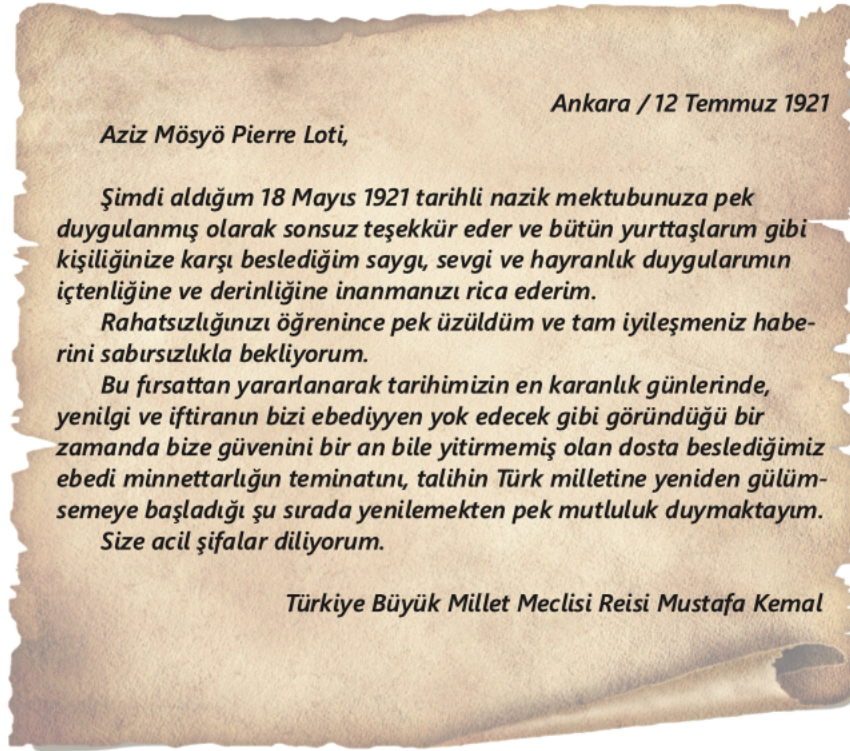
() Uzakta olan birine esenlik dilemek.

Cümlem:

28. Aşağıdaki cümlelerle ilgili verilen bilgileri inceleyiniz. Doğru olanın başına “D”, yanlış olanın başına “Y” yazınız.

- () “İzlediğimiz film çok etkileyiciydi.” cümlesinde **isim-fiil** vardır.
- () “Fındık toplamak gerçekten çok zormuş.” cümlesinde birden fazla **filimsi** vardır.
- () “İsteddiği oyuncak alınca dünyalar onun oldu.” cümlesinde “**alınınca**” sözcüğü zarf-fiildir.
- () “Sokaktan gelen gürültülerle uyandık geçen sabah.” cümlesinde “**geçen**” sözcüğü isim-fiildir.
- () “İstanbul’dan getirdiği hediyeler çok ilginç.” cümlesinde “**getirdiği**” sözcüğü sıfat-fiildir.

29. Aşağıdaki mektubu okuyunuz. Mektupta geçen fiilimsileri bulup türlerini belirleyerek uygun bölümlere yazınız.

(www.atam.gov.tr/dergi/sayi-10/ataturke-mektuplar)

İsim-Fiil	Sıfat-Fiil	Zarf-Fiil

30. “Bayrağım” şiirinin konusunu ve ana duygusunu yazınız.

BAYRAĞIM

Atalarım, gökten yere
İndirmişler ay yıldızı,
Bir buluta sarmışlar ki
Rengi şafaktan kırmızı.

Onun ateş kırmızısı
Ne gelincik, ne gülden,
Türk oğlunun öz kanıdır
Ona bu al rengi veren.

Ay yıldızı, gökyüzünün
Ayla yıldızından yüksek
Türk'ün alın yazısıdır;
Türk'tür onu yüceltecek.

Vazifemdir bayrağımı
Üstün tutmak her bayraktan.
Can veririm, kan dökerim
Vazgeçemem ben bu haktan.

Hasan Âli YÜCEL

Konu:

Ana Düşünce:

31. Aşağıdakilerin hangisinde *neden-sonuç* cümlesi kullanılmıştır?

- A) Dişlerini fırçalamak için aynanın karşısına geçti.
- B) Deniz dalgalı olduğu için rahatça yüzemedik.
- C) Sabah okula geç kalmayayım diye erkenden yattım.
- D) Yüksek sesle konuşursan komşularımız rahatsız olur.

Uzaktadır her şey: gökyüzü, deniz...

Her an peşimizden koşan gölgemiz.

32. Bu dizelerdeki *filimsinin türce özdeşi* hangi seçenekte doğru verilmiştir?

- A) Kardır yağın üstümüze geceden
Yağmurlu, karanlık düşünceden
- B) En alevli çöllerin üstünden hep beraber
Geçerken bulmadılar, ne bir ot, ne bir yosun
- C) En son şarkılarını dağıtarak rüzgâra,
İnce boyunlarını uzattılar taşlara
- D) Mesut görmek isterdim hepinizi
Bu bahar gününde, dertliyi ümitsizi.

33. Anlamı verilen sözcük ve sözcük gruplarını bulunuz. Boşluklara uygun harfleri yerleştiriniz.

[] R [] [] T M [] K

: Sunmak.

S [] [] Y [] [] J [] K

: Toplum bilimsel.

H [] D S [] [] A

: İleri evre.

T [] R [] M [] K

: Oluşmak, ortaya çıkmak, meydana çıkmak.

D [] J [] T [] []

: Verileri bir ekran üzerinde elektronik olarak gösteren.

[] S [] [] Y [] []

: Sosyal olmayan.

[] T [] B [] [] [] T M [] K

: Saygı göstermek, saymak, değer vermek.

Z [] [] [] [] M [] []

: Hafifçe yaralamak.

K [] Z [] []

: Aynı biçimde.

[] [] Ğ [] M [] []

: Başka bir şeyin istemine, gücüne veya yardımına bağlı olan, özgürlüğü, özerkliği olmayan, tabi.

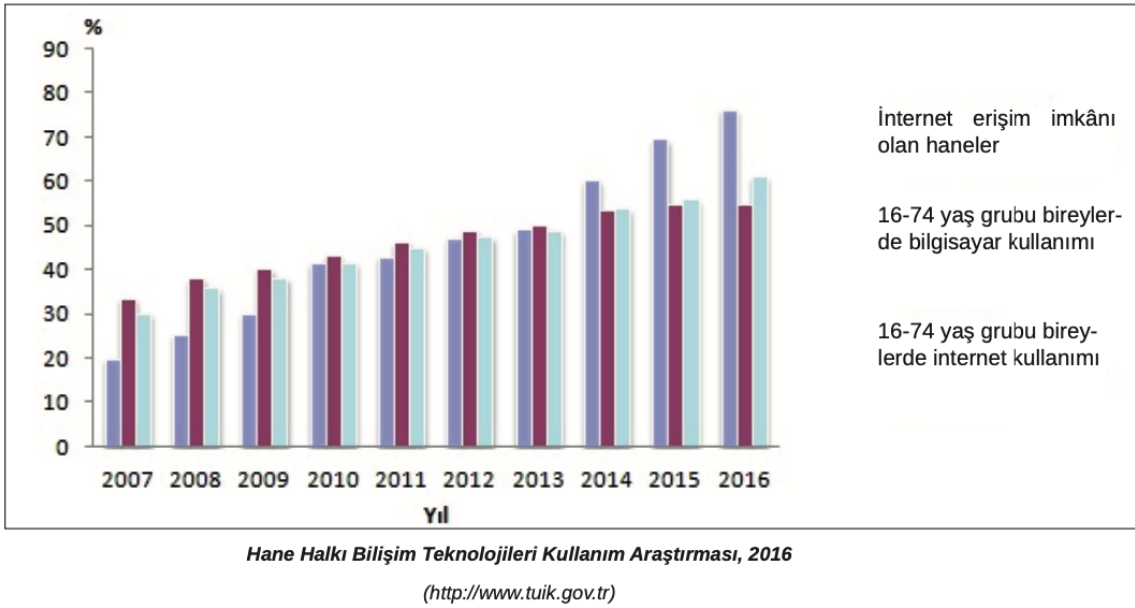
34. Paragraftaki ifadeleri kullanan kişi hangi türde yazılar yazmaktadır? Alttaki boşluğa yazınız.

"Benim gazetede bir köşem vardır. Bu köşemde güncel olayları değerlendirir, sıcaklığına okuyucuya anlatırım. Ayrıntıya girip de okuyucumu yormak istemem çünkü yarın da sonraki gün de karşısında olacağım okuyucumun."

Yazar türünde yazılar yazmaktadır.

35. Aşağıdaki soruları grafiğe göre cevaplayınız.

a) "Hane Halkı Bilişim Teknolojileri Kullanım Araştırması" ile ilgili grafiği inceleyiniz.

b) Grafiğe göre doğru olan bilgilerin başına "D", yanlış olan bilgilerin başına "Y" yazınız.

- () 16-74 yaş grubu bireylerde 2016 yılında internet kullanımı bilgisayar kullanımına göre daha azdır.
- () 16-74 yaş grubu bireylerde bilgisayar kullanımı 2011 yılında %50'nin üzerindedir.
- () Grafiğe göre internet erişimi imkânı olan hanelerin oranı son üç yılda artmıştır.

36. Öğretmeninizin, aşağıdaki e-postayı ailenize gönderdiğini hayal ediniz. Okuduğunuz e-postaya göre soruları yanıtlayınız.

 Gönder Ekle Sil ...

Kime 8-A Sınıfı Veli Grubu **Bilgi Gizli**

Merhaba Değerli Velilerim,

Yeni teknolojiler özellikle de internet, günlük hayatın vazgeçilmez bir parçası olarak dünyanın birçok yerinde, hemen her yaşta insanın hayatında yer almaktadır. Hiç şüphesiz doğru kullanılması hâlinde hayatı oldukça kolaylaştıran internet doğru kullanılmadığı takdirde bağımlılık yaratabilir. Söz konusu bağımlılık riskini de yeni teknolojileri hayatının her alanında gören, yeni teknolojilerin yabancısı olmayan çocuklar ve gençler taşımaktadır. Dolayısıyla gençleri teknoloji bağımlılığından koruma çalışmalarına öncelik verilmelidir.

Sizlerden bu konuda daha dikkatli davranmanızı rica ediyorum. İyi günler.

 Gönder At

1. E-postanın içeriğinde hangi sorundan bahsedilmiştir?

2. Veliniz e-postadaki bu soruna nasıl bir çözüm bulabilir? Açıklayınız.

37. Aşağıdaki cümlelerdeki *özne ve yüklem*lerin altını çiziniz.

- Bireyler, teknoloji bağımlısı durumuna gelmişlerdir.
- Dijital bağımlılık; internet bağımlılığını, cep telefonu bağımlılığını içermektedir.
- Onlar, dinlenme saatleri esnasında bile akıllı telefonlar ile uğraşırlar.
- Birçok kullanıcının yakalandığı bir e-hastalıktır elektronik uykusuzluk.
- Akıllı telefonlarını sürekli elinde tutan kullanıcılar, karşısındaki kişiyi önemsememektedirler.

38. Aşağıdaki paragraflarda hangi düşünceyi geliştirme yolunun kullanıldığını bularak boşluklara yazınız.

Örneklendirme

Sayısal Verilerden Yararlanma

Tanık Gösterme

Karşılaştırma

Türkiye’de çeşit çeşit boncuk kullanıyorlar. Yörükler “dilgöz” adını verdikleri deve boncuğunu çocuklarına, develerine ve kemerlerine takıyorlar. Aynı boncuğa Karadeniz’de “yılanbaşı” deniyor. Bu boncuklar Filipinler’den gelen deniz kabuklarından yapılıyor.

Bence Türkçe bugünkü sınırlarımızın dışına çıkarılarak düşünülmelidir. Dilimiz konuşulduğu coğrafyalar içinde görülmeli artık. Daralan siyasi sınırlarımız karşısında, Millî Mücadele Dönemi’nde Yahya Kemal Beyatlı “Türkçenin çekilmediği yer vatanıdır.” demiştir. Bugün de Türkçe en geniş sınırları içinde düşünülmeli, dil ve vatan birlikte ele alınmalıdır.

Türkiye’de okunan kitap sayısı çok azdır ancak kitap okumayı kültür hâline getirmiş insanlar da vardır. Bu kişiler için kitap okumak tiryakiliktir. Çantasında kitap taşıma, otobüste kitap okuma, durakta beklerken kitap okuma, kitap tiryakilerinin yaptığı davranışlardan bazılarıdır.

Eleştirmenlerimizin eleştiriyi yan meslek olarak algılamaları bilinen bir gerçek ama işin korkutucu boyutu birçok kimsenin ilgisini çekmiyor. Eleştirmenlerimizin %33’ü ticaretle uğraşıyor. %10’u tekstilci, %40’ı doktor, çok az bir kısmı da yazar. İşin en ürkütücü yönü, aydınlarımızın %72’sinin eleştirmenlerin eleştiri dışında işler yapmalarını oldukça doğal karşılamaları.

39. Aşağıdaki cümlelerde bazı özne ve yüklemler yanlış gösterilmiştir. Yanlışları düzelterek altlarına doğru olan özne veya yüklemeleri yazınız.

Biz Türkiye'de Mardin ilinin Savur ilçesindeyiz.
Yüklem
Özne: — **Yüklem:** Mardin ilinin Savur ilçesindeyiz.

Küçük Aziz Sancar, öğle sığağı bastırmadan evden çıkıyor.
Özne Yüklem
Özne: **Yüklem:**

Aziz, heybeni yine tıka basa kitapla doldurmuşsun.
Özne Yüklem
Özne: **Yüklem:**

İyi bir öğrenci olan Aziz Sancar, ilk ve ortaöğrenimini başarıyla tamamlar.
Özne Yüklem
Özne: **Yüklem:**

(Ben / G.Ö.) Kimse beni rahatsız etmeden çalışabileceğim.
Yüklem
Özne: **Yüklem:**

O, üniversitede tıp okumaya karar verir.
Yüklem
Özne: **Yüklem:**

40. Cümlelerdeki nesnelerin altını çizip türünü belirtiniz.

	Belirtili Nesne	Belirtisiz Nesne
Bu <u>oyuncakların işleyişini</u> fizik kuralları açısından inceleyelim.	✓	
Okan, ilk kez salıncak ve kaydırak görmüştü.		
Tahterevallide desteğin yerini değiştirebildiğinizi düşünün.		
Ağır biriyle hafif birinin dengede kalmasını nasıl sağladınız?		
Öğretmenimiz "Parktaki Bilim metnini okuyun." dedi.		
Tahterevalliyi eşit kollu bir terazi gibi düşünebilirsiniz.		
Sallanırken ayaklarınızı yerden kaldırırsınız.		

41. Aşağıdaki sözcüklerin anlamlarını tahmin edip sonra da sözlük anlamını yazınız.

Sözcük	Tahminim	Sözlük Anlamı
1. fizik		
2. yer çekimi		
3. düzlem		
4. direnç		
5. sürtünme		

42. Aşağıdaki cümlelerde özne ve yüklemelerin altını çiziniz. Karşısındaki kutucuğa cümlelerdeki yer tamlayıcılarını yazınız.

	Yer Tamlayıcısı
Bu giysi olmadan <u>astronotlar</u> uzay boşluğunda <u>yürüyemezler.</u> Özne Yüklem	uzay boşluğunda
Yüksek hızla hareket eden toz parçacıkları bedeninize çarpar.	
O, bu tehlikelerin hepsine yanıt verebilir mi?	
Uzay giysileri basınçlı bir atmosfere sahiptir.	
Uzay giysileri astronotu göktaşlarından, radyasyondan korur.	
Astronot uzay aracının içinde bu hantal giysilerle oturuyor.	

43. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde, yer tamlayıcısı yoktur?

- A) Serçeler, her zaman görebildiğimiz sevimli kuşlardır.
- B) Kullanılmayan eşyalar çöpe atılacak.
- C) Gençler, toplumsal değerlere sahip çıkmalıdır.
- D) Eski değerler değişimlerden korunmalıdır.

44. Seksek çoğunuzun bildiği eğlenceli bir oyun. Salyangoz seksek de sekseğe benziyor ancak kuralları seksekten biraz farklı. Salyangoz seksek oynamak için önce salyangozun sarmal kabuğuna benzeyen bir oyun alanı çizmeniz gerekiyor.

Yukarıdaki paragrafta düşünceyi geliştirme yollarından hangisi kullanılmıştır?

.....

45. Aşağıdaki cümleleri *anlam ilişkilerine* göre değerlendiriniz. (neden-sonuç, amaç-sonuç, koşul-sonuç)

- Dağ geçitleri, dağları aşmak için kullanılır. ()
- Kış aylarında aşılması zor olduğu için Zigana Dağları'na tünel inşa edilmiş. ()
- Tünel biterse ülkemizin en uzun tüneli olacak. ()

46. Aşağıdaki deyimlerin hangisi “*parasal yönden işini yoluna koymak*” anlamındadır?

- A) Bel bağlamak B) Belini doğrultmak C) Belini bükmek D) Belini kırmak

47. Aşağıda verilen sözcükleri anlamlarıyla eşleştiriniz.

- (3) Meyve bahçesi.
- () Bir beze sarılarak düğümlenmiş küçük bohça, çıkı.
- () At, eşek vb. binek hayvanlarının eyeri üzerine geçirilen veya omuzda taşınan, içine öteberi koymaya yarayan, kilim veya halıdan yapılmış iki gözlü torba.
- () Birine, bir şeye ait olan, öze, has, mahsus.
- () Kalıtım bilimi.
- () Şimdiki durum, şu anda, bugünlerde.
- () Gereken yiyecek ve içecek şeyler, nevale.

48. Ankara'daki "Deniz Dünyası" Türkiye'nin en büyük ikinci akvaryumu. Deniz Dünyası'nda; dünyanın ve Türkiye'nin çeşitli deniz, göl ve nehirlerinden getirilen deniz canlıları bulunuyor. Rehber eşliğinde gezilebilen akvaryumun en ilgi çeken kısmı akvaryumun ortasından geçen tüneldir. İnsanlar bu tünelde yürürken başlarının üzerinden geçen balıkları seyredebiliyor. Akvaryum, pazartesi hariç her gün 10.00-21.00 saatleri arasında ziyaret edilebiliyor.

Yukarıdaki paragrafa göre aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Deniz Dünyası'nda Türkiye'nin çeşitli yerlerinden getirilen deniz canlıları bulunur.
- B) Akvaryumun en ilgi çeken kısmı akvaryumun ortasından geçen tüneldir.
- C) Ankara'daki Deniz Dünyası Türkiye'nin en büyük akvaryumudur.
- D) Akvaryum, pazartesi hariç her gün 10.00-21.00 saatleri arasında ziyaret edilebilir.

49. Aşağıdaki dizelerde yer alan söz sanatlarını, cümlelerin karşısındaki boşluklara yazınız.

- Evlerin bacasını kolluyor yıldırımlar.
- Biri benim, biri de serseri kaldırımlar.
- Gözüne mil çekilmiş bir âmâ gibi evler.
- Kaldırımlar, çilekeş yalnızların annesi.
- İki yanımdan aksın, bir sel gibi fenerler.
- Islak bir yorgan gibi, sımsıkı bürüneyim;
Örtün, üstüme örtün, serin karanlıkları.

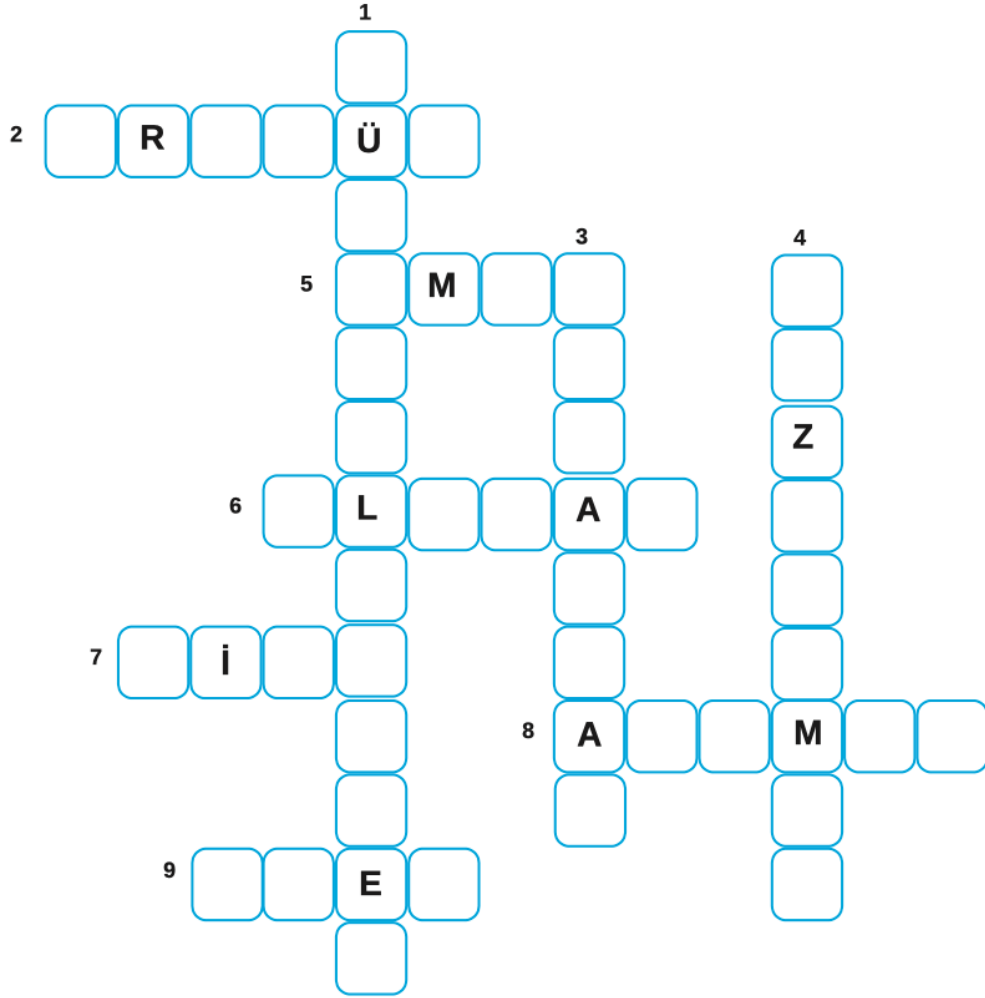
50. Aşağıdaki cümlelerdeki özne ve yüklemi belirleyiniz. Zarf tamlayıcılarını karşısındaki boşluğa yazınız.

	Zarf Tamlayıcısı
(Ben / G.Ö.) Arkama bakmadan <u>yürüyorum.</u> Yüklem	Arkama bakmadan
Kaldırımların sesi, sesler kesilince duyulur.	
Islak bir yorgan gibi sımsıkı bürüneyim.	
Hiçbir zaman bitmesin yolculuğum.	
Uzansın gövdem, taşlara boydan boya.	
Serin karanlıkları üstüme yavaşça örtün.	

51. Bazı sözcüklerin ve sözcük gruplarının harfleri karışık olarak verilmiştir. Bu harflerden, anlamı verilen sözcükleri oluşturup uygun cümlelerde kullanınız.

Amca.	_____ i m e m	Sınav.	_____ t i i m h a n
Cümlem		Cümlem	
Utandırmak.	_____ c u p h a m m e k e t	Yetişme, erişme, büyüme.	_____ m e k y e t i k l e ş
Cümlem		Cümlem	
Sürmeyi sürüp kapamak.	_____ m e k s ü r l e m e	Büyükanne, nine.	_____ b e e
Cümlem		Cümlem	
Ekmekle doymak gerektiğinde, ekmeğe katılan peynir, zeytin, helva gibi yiyecek.	_____ t k ı a k	İçi yumuşak bir madde ile doldurularak dikilen, oturmayaya, yaslanmaya yarar şilte.	_____ i n d e m r
Cümlem		Cümlem	

52. Anlamları verilen sözcükleri bularak numaralandırılmış kutucuklara yazınız.

1. Dünya milletlerini ekonomi, siyaset ve iletişim bakımlarından birbirine yaklaştırmaya ve bir bütün olmaya götürmek, globalleşmek.

2. Kitapçık.

3. Çevresini sarmak, çevrelemek, çevirmek, abluka etmek, ablukaya almak, ihata etmek, muhasara etmek.

4. Özündeki iyi nitelikleri birtakım dış etkenlerle zamanla yitirmek, soysuzlaşmak, özünden uzaklaşmak, bozulmak, dejenere olmak, tereddi etme.

5. Bir işin yapılması için harcanan beden ve kafa gücü, zahmet.

6. Bir düşüncüyü kolay hatırlanıp tekrarlanabilir bir biçimde ifade eden kısa, çarpıcı söz, motto.

7. Söyleyiş özelliği.

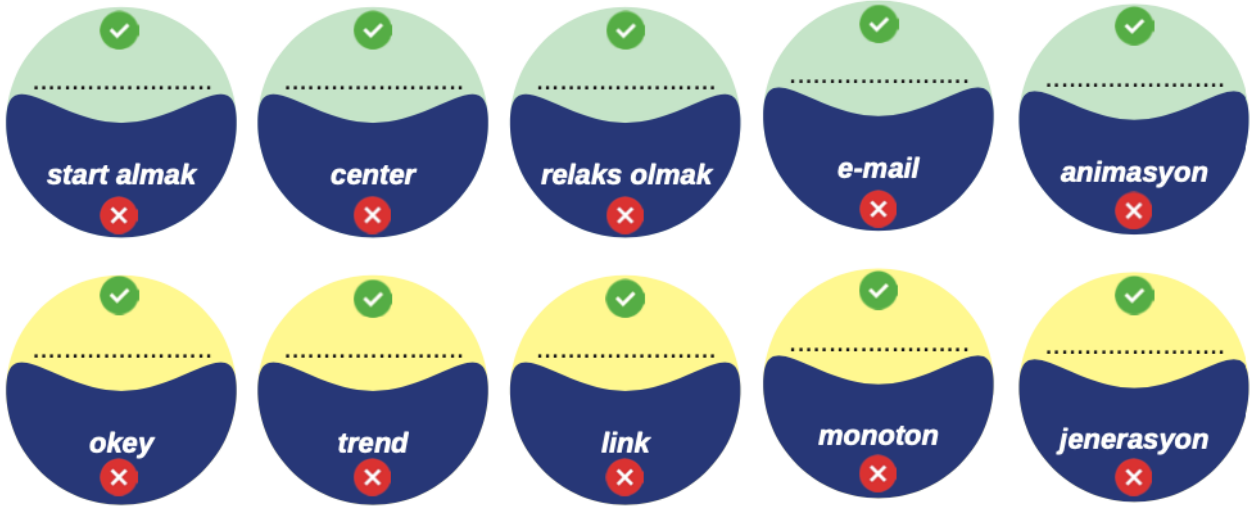
8. Farsça.

9. Bir işin elden geldiğince iyi olmasına çabalama, özenme, itina, ihtimam.

53. Aşağıdaki cümlelerde, koyu yazılan sözcük ya da sözcük gruplarının cüm- lenin hangi ögesi olduğunu bulunuz. Uygun kutucuğu işaretleyiniz.

	Yüklem	Özne	Nesne	Yer Tamlayıcısı	Zarf Tamlayıcısı
<i>Her yerde</i> öğrenci var.				X	
Portakalların hepsini yedirmede <i>annem</i> .					
<i>İlkokul bitince</i> dedem babamı yanına çağırdı.					
Ben <i>böyle bir şey</i> görmemişim.					
Derslerden kalırsam beni okuldan <i>atarlarmış</i> .					
Bir gün <i>yemekte</i> bir şey verdiler.					
<i>Dönem boyunca</i> hiç gitmedim köye.					
Giderken anama <i>portakal</i> götürdüm.					
Ne vakit portakal yesem elimi <i>yıkamam</i> .					

54. Günümüzde sıkça kullanılan bazı yabancı sözcüklerin Türkçe karşılıklarını yazınız.

55. Aşağıdaki paragraflarda hangi anlatım biçimlerinin kullanıldığını bulunuz. Paragrafın altındaki noktalı yerlere yazınız.

öyküleyici

betimleyici

tartışmacı

açıklayıcı

Anneme armağan olarak aldığım cam kavanozu yemek masasının üzerine bıraktım. Annem mutfağa girdi, sandalyeye oturdu ve masanın üzerindeki kavanoza bakmaya başladı. Kavanozun üzerindeki "Senin için" yazısını okuyunca gülümsedi.

.....

Çevre sorunlarının en önemli boyutu bence ekonomidir. Söz gelimi bugün astronotlar için, atık suları içilecek şekilde artan bir makine geliştirilmiştir. Bir fabrikanın veya bir otomobilin atmosfere yaydığı tehlikeli maddeleri bugünkü teknolojiyle sıfıra indirebiliriz. Ancak İstanbul gibi bir kentte, çok büyük bir maliyet isteyen bu iş zor görünüyor.

.....

Büyük kubbeli serin divan, bugün daha sakın, daha gölgeliydi. Pencerelerinden süzülen mavi, mor sincap rengi bahar aydınlığı, çinilerinin yeşil derinliklerinde birikiyor, koyulaşıyordu.

.....

Saklambaç, en az iki kişiyle oynanır. Öncelikle bir ebe belirlenir. Ebe, duvara yasladığı ön kolu üzerine yüzünü ve gözünü kapatarak önceden belirlenen bir sayıya kadar sayar. Saymaya başladığında da diğer oyuncular saklanır. Ebe saymayı bitirince "Önüm, arkam, sağım, solum sobe; saklanmayan ebe!" diye bağırır ve diğer oyuncuları bulmaya çalışır. Diğer oyuncular ise ebe'nin korunaksız bıraktığı ebe duvarına "Sobe!" diye bağırarak dokunmaya çalışır.

56. Koyu yazılan sözcük ya da sözcük gruplarının cümlelerin hangi ögesi olduğunu bulunuz. Uygun kutucuğu işaretleyiniz.

	Yüklem	Özne	Nesne	Yer Tamlayıcısı	Zarf Tamlayıcısı
Çocuk , adamın oturduğu banka doğru yürüdü.		X			
Arkadaşlarımla saat kulesinde buluşacağız.					
Çantamı dün kitapçıda unutmuşum.					
Onu görmek tarif edilemez bir heyecandı .					
Anlattıklarımı gülerek dinliyordu.					

57. Aşağıdaki cümlelerin öğelerini bularak karşlarındaki öge dizilişleriyle eşleştiriniz.

- ☒ D Hepimizin katkısıyla / dilimiz / giderek / yozlaştırılıyor. Özne / Yer T. / Zarf T. / Yüklem A
- ☐ Harfleri İngilizce telaffuzuyla dillendirdik. Özne / Zarf T. / Yüklem B
- ☐ Türkçe sözcükler İngilizce eklerle zenginleştiriliyor. Belirtili Nesne / Zarf T. / Yüklem C
- ☐ Konuştuğumuz, yazdığımız Türkçemizi sevmiyoruz. Zarf T. / Özne / Zarf T. / Yüklem D
- ☐ Diziler bu konuda âdeta yarışıyorlar. Özne / Zarf T. / Yer T. / Yüklem E
- ☐ Türk dili; giderek benliğinden, özünden uzaklaşıyor. Belirtili Nesne / Yüklem F
- ☐ Kişi mesleğini sevmese hayatta başarılı olamaz. Özne / Zarf T. / Yer T. / Yüklem G
- Özne / Belirtisiz Nesne / Yüklem H

Aşağıdaki cümlelerde verilen öğelerden hangileri bulunmaktadır? Bulunan öğeleri ilgili bölüme yazınız.

Cümleler	Nesne	Yer Tamlayıcısı	Zarf Tamlayıcısı
Kâğıda yazarken Selim'in yazısı satırlardan kayıyor.	-	-	<i>kâğıda yazarken</i>
Biz dura dura, yavaş yavaş okuyabiliyorduk.			
Verilen yazılı ödevleri bitiremiyorduk bir türlü.			
Çaresiz, yazmaya devam ettik.			
Sınıftaki diğer öğrenciler de kâğıtlarını göremiyorlardı.			
Görmemeye birlikte başlamıştık.			
Lise bittiğinde okulun en iyi ilk dört öğrencisi arasındaydık.			
Yeni düzenlemeler işimizi kolaylaştıracaktı.			
28 Ağustos'ta annemle evde vedalaştık.			
Zaten yıllardır bu sorunun içinde yaşıyorduk.			
1981'de üniversite sınavına girdik.			

58. Aşağıdakilerin hangisinde yer alan deyim kullanıldığı cümleye uygun değildir?

- A) Genç gazeteci girdiği hiçbir işte dikiş tutturamadı.
- B) Mahalledekiler kendi derdine düşünce kimseyle ilgilenmediler.
- C) İyi niyetli olduğundan burnundan kıl aldırıyor.
- D) Kaç yaşına geldi hâlâ bir baltaya sap olamadı.

59. (I) Şehrin kalesini kimin yaptığı belli değildir. (II) Kalenin temelini yalçın kaya üzerine kurulması akıllıca bir harekettir. (III) Şekli kareden uzuncadır. (IV) Uzuncası doğudan batıya olan yönüdür.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisi kişisel düşünce içermektedir?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

60. Kişinin değerini, kadir ve kıymetini en iyi bilenler; bu işle ilgili kimseler ile kendi çevresinde bulunanlardır. Bir insanı ve onun yaptıklarını yakın çevresi takdir eder.

Yukarıdaki açıklamayı aşağıdaki atasözlerinden hangisi karşılamaktadır?

- A) Keskin sirke küptüne zarar.
- B) Gençliğin kıymeti ihtiyarlıkta bilinir.
- C) İş insanın aynasıdır.
- D) Taş yerinde ağırdır.

61. “Kendine özgü bakışı, duruşu vardı Hasan dayının. Mimikleriyle, bakışlarıyla konuşan, suskun bir adamdı. Bilge mi desem yoksa mecnun mu bilemedim. İlginç fiziksel görünüşü, eğik yürüyüşü, gizemli ve sürekli yalnız geçen yaşamı dikkatimi çekerti hep. Yalnız yaşardı dağ- larda. Uzun yüzünden aşağı çaprazlama inen kocaman burnu, keskin gözleri, her daim kirli ve yırtık elbisesiyle karşımıza çıkan bu adamdan çekinir, ürkerdik.”

Yukarıdaki paragrafta hangi anlatım biçimi kullanılmıştır?

- A) Tartışmacı anlatım
- B) Öyküleyici Anlatım
- C) Betimleyici anlatım
- D) Açıklayıcı anlatım

62. “Dün gece apartman sakinleri sokakta buldukları köpeği doyurdular.”

Bu cümlelerin öğeleri aşağıdakilerin hangisinde doğru sıralanmıştır?

- A) Zarf Tamlayıcısı / Özne / Belirtili Nesne / Yüklem
- B) Yer Tamlayıcısı / Özne / Belirtili Nesne / Yüklem
- C) Zarf Tamlayıcısı / Belirtili Nesne / Özne / Yüklem
- D) Yer Tamlayıcısı / Belirtisiz Nesne / Özne / Yüklem

63. Aşağıdaki sözcükleri anlamlarıyla eşleştiriniz. Eşleştirmede açıkta kalan anlamı karşılayan sözcüğü bulup bir cümlede kullanınız.

düşkün	1. Tanımayarak, niteliğini iyi anlamayarak aldanmak.
rehavet	2. Şereflendirmek, onurlandırmak.
mahmur	3. Doğruluğu, gerçekliği kesin olarak bilinen, gerçekliği kesinleşmiş.
muhakkak	4. Uykudan sonra üzerinde sersemlik, ağırlık bulunan.
yanılmak	5. Vücutta görülen gevşeklik, ağırlık, tembellik.
teşrif etmek	6. Huy, karakter.
tabiat	7. Bir şeye kendini aşırı vermiş olan, çok bağlı, tutkun.
	8. Kölelik, tutsaklık, esirlik.
	Cümlem:

64. Aşağıdaki cümlelerde geçen deyimlerin cümlelere kattığı anlamları altlarına yazınız.

Dünya nimetlerinin lezzetlerine kendilerini kaptırmış olanlar öğle vaktinin gelmesini iple çekerler.

.....

Talih o saatlerde adamın yüzüne gülmeye başlar.

.....

İnsanların bam teline dokunmamaya çalışmak evinizde eşref saati sık sık çaldırmak için kâfidir.

.....

O gelince en çetin meselelerinizi tereyağından kıl çeker gibi hâller.

.....

b) Deyimlerin anlatıma olan katkısını yazınız.

.....

65. Aşağıdaki cümleleri ögelerine ayırınız.

Eşref saatlerini kollamanın sırlarından bahsedeceğim.

Sabahleyin 9'da mı, öğleyin 12'de mi teşrif eder bilinmez.

Talih, o saatlerde adamın yüzüne gülmeye başlar.

Geçit vermeyen dumanlı dağlar eşref saat gelince delinir.

Yaş ilerledikçe insanlar sabah saatlerini severler.

Öğle vaktinin gelmesi ipile çekilir.

Her şey eşref saatte olur.

Eşref saat insanların bizzat kendileri tarafından işletilir.

Sol kutudaki cümlelerin özneleri ile sağ kutudaki cümlelerin öznelerini işi, oluşu, hareketi yapması bakımından karşılaştırınız.

..... kutudaki cümlelerde işi, oluşu, hareketi yapan özneler açıkça **belirtilmiştir**.

..... kutudaki cümlelerde işi, oluşu, hareketi yapan özneler açıkça **belirtilmemiştir**.

66. “Vurmak” sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde “Kriz, kitap dünyasını da vurdu.” anlamıyla kullanılmıştır?

- A) Mahallenin çocukları kapıya vurup kaçıyordu.
- B) Odaya kalın perdelerin arasından güneş ışıkları vuruyordu.
- C) Tahtaya vurulan cila, evin havasını değiştirmişti.
- D) Avrupa’da yaşanan olaylar ekonomik hayatı vurdu.

67. Beyni en hızlı körelten şeyin aşırı televizyon izlemek olduğunu biliyor muydunuz? Alman Beyin Antrenman Kurumu Başkanı Prof. Bern Fischer (Bern Fişer) diyor ki: “İki saat televizyon seyretmek suretiyle beynin uyarımdan yoksun bırakılmasının beyinde oluşturduğu tembelliği gidermek için bir hafta zihin egzersizi yapmak gerekir.

Yukarıdaki paragrafta düşünceyi geliştirme yollarından hangisi kullanılmıştır?

68. Aşağıdaki sözcük ve sözcük gruplarının anlamını tahmin ediniz. Tahmininizi söz- cüklerin sözlük anlamıyla karşılaştırınız.

Sözcük	Tahminim	Sözlük Anlamı
1. bağı yanık		
2. gür		
3. mavzer		
4. oba		
5. ferik elması		
6. çevre		
7. harman		
8. neftî		

69. Aşağıdaki cümleleri özne-yüklem (etken-edilgen) ilişkisi bakımından inceleyiniz. Fiillerin özelliklerini karşılarındaki bölüme yazınız.

	Özne-Yüklem İlişkisine Göre
Bereket topraktan bulut gibi köpürtülmüş.	<i>edilgen fiil</i>
Pehlivan dağlarında, şafaklar büyümüş.	
Göğre kılıçlar çekilmiş.	
Neftî ormanlar saçlarını rüzgâra vermiş.	
Türkiye şiiri çok beğenilmiş.	
Uçan yıldızı dondurur Ardahan'ın kışları.	

70. Anlamı verilen sözcük ve sözcük gruplarını bulunuz. Boşluklara uygun harfleri yerleştiriniz.

K O _ _ K :

Vadi.

T _ _ İ _ _ E D _ _ M _ K :

Karşısındakinin saldırısına karşı uyanık durma.

K _ R _ U _ _ :

Koyu kül rengi, kurşun rengi.

G _ _ N _ T :

Kuvars, feldspat, ortoklaz ve mika minerallerinden birleşmiş türlü renkte, billursu, çok sert bir kayaç türü.

H _ _ İ :

Bir sıvıyı ağzı dar bir kaba aktarmak için kullanılan koni biçimindeki araç.

V _ V _ Y _ _ :

Çılgılık.

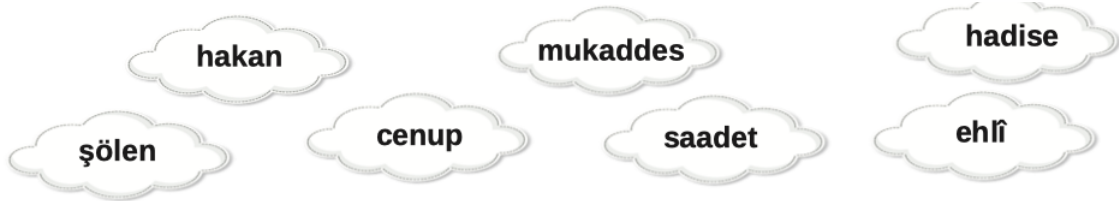
T _ Y :

Ziyafet.

71. Aşağıdaki fiilleri cümle içerisinde *yüklem görevinde* kullanınız. Fiillerin nesne alıp alamadığını örneklerdeki gibi gösteriniz.

Fiil	Cümle	Nesnesi Var / Yok
yarat-	Halk burada türlü efsaneler yaratmış.	efsaneler
koş-	Sabahın erken saatlerinde koştum.	-
topla-		
gez-		
oku-		
otur-		
git-		
çalış-		
gel-		

74. Aşağıdaki sözcükleri anlamlarıyla eşleştiriniz. Sözcükleri cümlelerde kullanınız. Anlamı verilmeyen sözcüğün anlamını sözlükten bularak cümle içinde kullanınız.

Sözcük:

Anlamı:

Mutluluk.

Cümlem:

Sözcük:

Anlamı:

Ziyafet.

Cümlem:

Sözcük:

Anlamı:

Evcil.

Cümlem:

Sözcük:

Anlamı:

Güney.

Cümlem:

Sözcük:

Anlamı:

Olay.

Cümlem:

Sözcük:

Anlamı:

Kutsal.

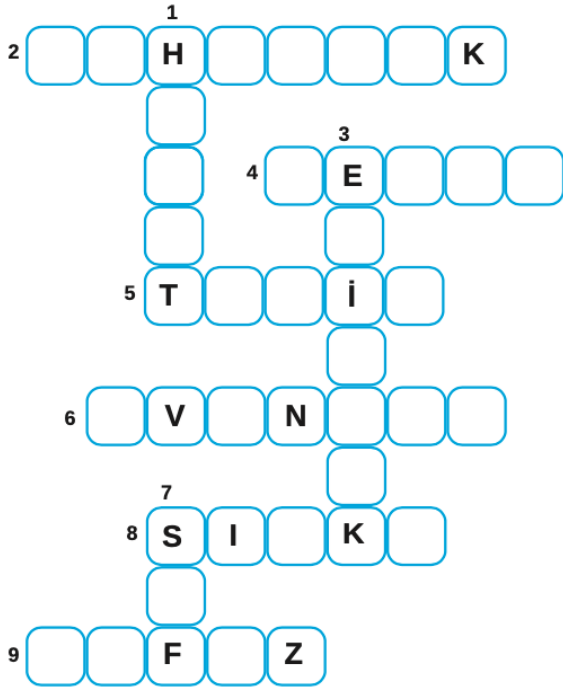
Cümlem:

Sözcük:

Anlamı:

Cümlem:

75. Anlamı verilen sözcüğü bulup bulmacaya yazınız.

1. Sınır.
2. Kesinlikle.
3. Bir yere ulaşmak, varmak.
4. Mutlu, sevinçli, ongun.
5. Etki.
6. Bir niteliği sebebiyle kendini yücelmiş sayarak bundan abartmalı bir biçimde söz etmek, iftihar etmek.
7. Dizi, sıra.
8. Yalan söylemeyen, dürüst.
9. Söz geçirme, güçlü olma, erk.

76. Aşağıdaki cümlelerin yüklemine bulunuz. Yüklemine göre cümlelerin türünü yazınız.

Yüklemin Türüne Göre

Gidiyorum gündüz gece. Yüklem	Fiil Cümlesi
Uzun ince bir yoldayım.	
Okuduğumuz şiiri çok beğendim.	
İki kapılı bir handayım.	
Gidenleri hep görüyorum.	
Sebepler arıyorum kalkmaya.	
Veysel bu işe şaşmaktadır.	
İki kapılı bir han denen yer dünyadır.	

77. Sözcük ve sözcük gruplarını, verilen anlamlarla eşleştiriniz.

- () Bakıra çinko katılarak elde edilen sarı renkte bir alaşım.
- () Çok iri, kocaman.
- () Çevreye güzel kokular yayılmak.
- () Çift dizeli olarak düzenlenen bir koşuğun her dize çifti.
- () Rahatına düşün kimse, keyif sahibi.
- () Bir şeye çok alışmış, kendine huy edinmiş.
- () Arkadaş, yakın dost.
- () Bir toplulukta benimsenmiş, yerleşmiş davranış ve yaşama biçimlerinin, kuralların, görenek ve geleneklerin, ortaklaşa alışkanlıkların, tutulan yolların bütünü, âdet.

78. Aşağıda verilen cümleleri yüklem yeri bakımından değerlendirip ilgili kutucuğu işaretleyiniz.

Cümle	Kurallı Cümle	Devrik Cümle
Anadolu'nun geleneksel konukseverliği dillere destandır, dedik.	☐	☐
İstanbul'un, Anadolu'nun günlük hayatına girmiş kahve.	☐	☐
Ekmek gibi, su gibi ihtiyaç maddeleri arasında yer almıştır.	☐	☐
Ardından hemen okunurdu beyit.	☐	☐
Gönül ne kahve ister, ne kahvehane.	☐	☐
Birçok bölgede bu ikram daha da ağır basar.	☐	☐
İyi günün dostu, kötü günüm geçti gel.	☐	☐
Konuk bunlardan bir tanesini yer.	☐	☐

79. Uzun süredir iş ilanlarına bakıyordum. Yürürken bir rezidansın kapısında “Full time ça- lışacak eleman aranıyor.” yazısını gördüm. İçeri girip patronla görüştim. Benden CV istedi. Galiba işe kabul edilecektim. Ertesi gün beni aradılar. Çok sevindim, hemen hazırlanıp oraya gittim. Computerdan printera kadar her şey elimizin altındaydı. Patron “Bazen çalışmalarınızı home office şeklinde yapabilirsiniz.” dedi. Yeni trend buymuş.

Bu paragrafta geçen yabancı sözcüklerin altını çizin.

80. Sözcükleri anlamları ile eşleştiriniz.

- ☒ 7. Gemilere yol gösteren ışık kulesi.
- ☐ Efsane.
- ☐ Rastgele, tesadüfen.
- ☐ Bir olguyla ilgili gerçeğin ne olduğunu kestirememekten doğan kararsızlık.
- ☐ Üzüntü, endişe duyulan düşünce, tasa.
- ☐ Belirli bir sebebi olmaksızın bir işi isteyerek geri bırakmak, geciktirmek, umursamamak.
- ☐ Tekrarlamak.
- ☐ Çok ayaklılardan, sarımtırak renkte, zehirli bir böcek.
- ☐ Genellikle söğüt veya başka ağaç dallarından örülen, yük taşımaya yarayan, kaba ve dayanıklı sepet.
- ☐ Tanrı'nın uygun görmesi, Tanrı'nın isteği, kader, ezeli takdir, yazı, alın yazısı, hayat, mukadderat, takdirilahi.

1. **söylence**
2. **yinelemek**
3. **küfe**
4. **çıyan**
5. **kazara**
6. **yazgı**
7. **deniz feneri**
8. **rehber**
9. **kuşku**
10. **kaygı**
11. **savsaklamak**

81. Aşağıdaki cümleleri yapısına göre inceleyip uygun kutucuğu işaretleyiniz.

	Tek Yüklem- li Cümle	Fiilimsi Bulunan Cümle	Birden Çok Yüklemli Cümle	Bağlacı Olan Cümle
Falcılar sırayla kralın kızının falına bakmışlar.	X			
Büyük kralımız, inanmayın, üzülmeyin.				
Kral kızını zaman zaman görmeye geliyormuş.				
Nöbetçiler çevrede kol geziyorlar ve kuş uçurtmuyorlarmış.				
Halk ona Kız Kulesi adını vererek bu söylenceyi uydurmuş.				
Hemen motoru durdurmuşlar ve bir küfe üzüm almışlar.				
Nöbetçiler olup bitenden habersizmiş.				
Kız, günün birinde serpilmiş, gelişmiş.				

82. Aşağıdakilerden hangisi devrik bir isim cümlesidir?

- A) Yeniden her şeye başlamak güzeldir.
- B) Yaşam sadece hayal etmek değildir.
- C) Çocuklardı bu hayatı güzel yapan.
- D) Düşünmedin beni hiç ne yaparım diye.

83. (I) Ebru sanatı, kendine has malzeme ve uygulama özelliğine sahiptir. (II) Ebru sanatında kullanılan bütün malzeme ve araçlar ebrucu tarafından hazırlanır. (III) Boyaların tamamı tabiattan doğal yöntemlerle elde edilir. (IV) Suyun yoğunlaşmasını sağlayan kitre, bitkisel esaslı bir ana malzemedir ve boyaların kitre üzerinde açılmasını sağlayan doğal asit de hayvanın safra kesesindeki öddür.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I numaralı cümle fiilimsi bulunan cümledir.
- B) II numaralı cümle birden çok yüklemi olan cümledir.
- C) III numaralı cümle tek yüklemlidir.
- D) IV numaralı cümle bağlacı olan cümledir.

84. Anlamları verilen sözcükleri bulmacaya yerleştiriniz.

aygır cengâver çile savak yel ulumak kuytu sezinlemek

tekin

1

2

3

5

7

9

4

6

8

1. Sezer gibi olmak, sezmek.
2. Rüzgâr.
3. Savaşçı.
4. Suyu başka yöne akıtmak için yapılan düzenek.
5. Zahmet, sıkıntı.
6. İssız, sessiz ve göze çarpmayan, تنها (yer).
7. Köpek, kurt, çakal vb. hayvanların uzun, iniltili, ağlar gibi bir ses çıkarması.
8. Erkek at.
9. Güvenilir (kişi, yer).

85. Aşağıdaki cümlelerde kişileştirilen varlıkları bulunuz.

Kar ovaya doğru homurdana homurdana iniyordu.

.....

Yel, ılık çalmaya başlamıştı.

.....

Her yöne çileli bir akşam indi.

.....

Gecenin şüpheleri artıyordu.

.....

Şımarık yel ve acı soğuk Demirkır'a "Yürü." dedi.

.....

86. Aşağıdaki cümleleri anlamına göre inceleyiniz. Anlam özelliğine göre uygun kutucuğu işaretleyiniz.

	Olumlu	Olumsuz	Olumlu Soru	Olumsuz Soru
Köyde kış, acı yüzünü göstermeye başlamıştır.	X			
Dışarıda, Dorukısarak ve köpeklerden başka hiç kimse kalmaz.				
Kurtların ulumaları ovoidan duyuluyor muydu?				
Dorukısarak artık çok yıpranmıştır.				
Bulunduğu köy, Anadolu'nun yoksul köylerinden biridir.				
Dorukısarak'ı arasa da bulamamaktadır.				
Vadide savaşa tutuşmak istemiyor muydu?				
Bütün atların koruyucusu olan atın adı Demirkır değildir.				
Bu iyi insanlar, iyileşince onu törenle köyden gönderirler.				
Çalkır, kurtların saldırısında yenik düşmemiş midir?				
Yılkı atı, kurda karşı koyamamıştır.				
Kurt ulumalarına, güçlü yılkıllıklar karşılık verdi mi?				

87. Aşağıdaki cümlelerin özelliklerini (yükleminin türüne, yükleminin yerine, anlamına ve yapısına göre) tespit ederek cümlelerin altına örnekteki gibi yazınız.

1. Şimdi bir rüzgâr geçti buradan.

fiil cümlesi – devrik cümle – olumlu cümle – tek yüklemlî cümle

2. Nerelerde gezmiş tozmuş?

3. Sonra başlamış tırmanmaya dağlara doğru.

4. Gördükleri çiçeğe benzer kızlardı.

5. Soraydım söylerdi herhâlde ama soramadım.

6. Islak, karanlık odalarda beşik sallamaktadır.

7. Koştum ama yetişemedim.

8. Tuz kokusu, katran kokusu, ter kokusu yüreğini allak bullak etmiştir.

9. Büyüktü otları yaylaların.

10. Toz toprak gözlerine gitmiştir.

88. “Anlatılanlara göre oğlun çok hırslıymış.” cümlesi için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) fiil / kurallı / tek yüklemlî / olumlu
- B) isim / devrik / tek yüklemlî / olumsuz
- C) fiil / devrik / fiilimsi bulunan / olumsuz
- D) isim / kurallı / fiilimsi bulunan / olumlu

89. Anlamı verilen sözcük ve sözcük gruplarını bulunuz. Boşluklara uygun harfleri yerleştiriniz.

H _ R _ _ M _ _

: Hırıltıyla ses çıkarmak.

T _ P _ T _ _ L _

: Başı aşağı gelecek biçimde.

S _ H _ _

: Çöl.

_ N G _ _

: Ucu bucağı görünmeyecek kadar geniş, çok geniş, vâsi.

_ _ F _ K

: Güneş doğmadan az önce beliren aydınlık.

Ç İ _ _ E

: İki namlulu av tüfeği.

T _ _ Y _ R _

: Güneşin doğmak üzere olduğu sırada, ufukta hafifçe aydınlanan yer.

_ S _ N L _ _ _ K

: Birine esenlik dileyerek ayrılmak, veda etmek.

P _ L _ Z

: Kaz, ördek, güvercin vb. bazı kuş yavrularının civcivlikten sonraki durumu.

Ü Z _ R _ _ K

: Sedef otugillerden, yaprakları almasıık, çiçekleri beyaz renkte, susama benzeyen tohumları acı olan, halk hekimliğinde tedavi amaçlı, tütsü olarak kullanılan bir bitki.

90.

Aşağıdaki cümlelerde yapılan anlatım bozukluklarını bulunuz. Doğrularını verilen boşluğa örnekteki gibi yazınız.

1. Kardeşime hiç kızmıyorum; çünkü çok seviyorum.

Kardeşime hiç kızmıyorum; çünkü onu çok seviyorum.

2. Anneni tanıyoruz ve sonsuz güveniyoruz.

3. Bugün yemekte ben pide, o ise çorba içti.

4. Müzik dersini çok az, resim dersini ise hiç sevmem.

5. Herkes bu duruma çok üzölmüştü, yüzü gülmüyordu.

6. Fırında pişen yemeğe kaşar koyup kapattım.

7. Çocuklarımızı sevmeli, yüreklendirmeli, destek olmalıyız.

8. Dün geceki konser seyircilerin beğenisini kazanmış, eski yıllara götürmüştü.

91. Aşağıdaki hikâyeleri konu ve kahramanlar bakımından karşılaştırınız.

GÜNDÜZÜNÜ KAYBEDEN KUŞ

Hacı Süleyman yürüye yürüye dik bir kayalığın dibine vardı. Her yan keklik ötüşü kesilmişti. Gelgelelim binlerce kekliğin bir taneciği bile meydanda yoktu. Hacı Süleyman köpeğine kızdı, “Senin burnun mu yok ne?” Köpek kuyruğunu ardına kıstı ve beş on adım öteye kaçtı. Hacı Süleyman’ın gözlerini kan bürümüştü. Bu keklik bolluğundan üç dört çift olsun vuramasın ha? Tam o sırada önünde yürüyen köpek yarı havlayış yarı uluyuştan ibaret bir ses çıkardı. Aynı zamanda da Hacı Süleyman, başının üzerinde, yükseklerde bir kanat hışırtısı duydu.

Yüksek bir kayanın tepesinde yumurtlayan bir miho kanada kalkmıştı. Hacı Süleyman birdenbire çiftesini havaya dikti ve çiftenin iki gözünü birden ateşledi. Miho kanatlarını topladı, avına saldıran bir şahin gibi aşağıya doğru düştü. Havaya, yolunan bir sürü tüy uçtu. Kuş sendeledi, denklemini buldu. Ve bir fişek gibi dosdoğru yükseklerle fırladı. Ardı sıra bıraktığı tüyler döne döne yere indi. Yandan gelen saçmaların biri, kuşun bir gözünden öteki gözüne geçerek ikisini birden kör etmişti. Kuş artık korkunç ve garip bir karanlıkta uçuyordu.

Halikarnas BALIKÇISI

SON KUŞLAR

Havada ve denizdeki tirşe maviliğin üstünde birtakım esmer damlacıklar görünürdü. Sağa sola oynarlar, sonra bir istikamet tutturur, bu esmer lekecikler geçip giderlerdi. Konstantin Efendi onların çok uzaktan geçtiklerini görebilirdi. Gözlerini kıstı. Esmer lekelerin Adalar istikametinde gittiklerini görür, etrafına bakar, bir tanıdık görececek olursa gözünü kırpar, gökyüzüne bir işaret çakar:

— Bizim pilavlıklar geldi, derdi.

Kuşlar pek yakından geçmişse seslerini taklit ederek kalın dudaklarıyla dişlerinin arasından onlara seslenirdi. Kuşların çoğunca alandıklarına, bu sesi duyarak dost sesi sanıp vapur etrafında bir dönüp uzaklaştıklarına şahit olmuşumdur. Havalar sertleşir, poyrazlar, lodolar birbirini kovalar, günün birinde teşrinlerin sonlarına doğru, ılık, hiç rüzgârsız parça parça oynamayan bulutlu, tatlı, sümbülî günlerde, o, en çığırkan kafes kuşunu nereden bulursa bulur, mahalle çocuklarını çağırır; bin tanesi iki yüz elli gram et vermeyen sakaları, isketeleri, floryaları, aralarına karışmış serçeleri gökyüzünden birer birer toplardı.

Sait Faik ABASIYANIK

Konu:

Kahraman:

Konu:

Kahraman:

92. “Annemden ayrı kalamam ve sürekli ziyaret ederim.” cümlesindeki anlatım bozukluğunun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Nesne eksikliği

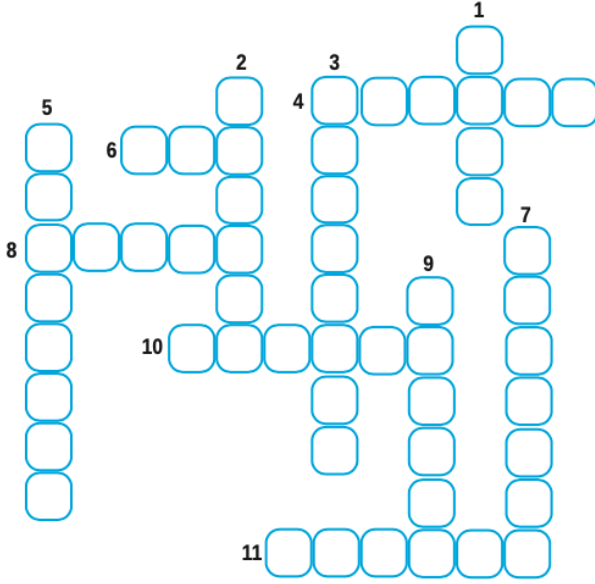
B) Özne eksikliği

C) Yüklem eksikliği

D) Çatı uyumsuzluğu

93. Anlamları verilen sözcükleri bularak numaralandırılmış yerlere yazınız.

çevale	müsrif	ırıp	küpeşte	aba
misina	hülya	havalı	tahayyül	müşamaha
				çapara

1. Bir tür balık ağı, ıgrip.
2. Bir çeşit olta, çok iğneli olta.
3. Hoşgörü.
4. Tutumsuz.
5. Hayalde canlandırma.
6. Yünün dövülmesiyle yapılan kalın ve kaba kumaş.
7. Gemide güverte hizasında iskarmoz bağlarına tutturulan dikmelerin dış yüzlerine kaplanan kaplamaların oluşturduğu siper, borda kaplamalarının en üstü, güverteden yukarı kalan bölüm, korkuluk, parapet.
8. Tatlı düş, hayal.
9. Yapay ve sentetik ham maddeden tek kat çekilmiş, değişik kalınlıkta iplik.
10. Yöre.
11. Balık sepeti.

94. Aşağıdaki sözcükleri anlamlarıyla eşleştiriniz. Eşleştirmede açıkta kalan sözcüğün anlamını bularak sözcüğü bir cümlede kullanınız.

ajans	☐	1. Üzgün.
hücum	☐	2. Çok koyu.
hınç	☐	3. Çok küçük parçacık.
zerre	☐	4. Haber toplama, yayma ve üyelerine dağıtma işi ile uğraşan kuruluş.
zifirî	☐	5. Saldırı.
mahzun	☐	6. Öç alma duygusu ile dolu öfke, kin, gayz.
kahr	☐	

Anlamı:

Cümlem:

95. Aşağıdaki cümlelerde yapılan anlatım bozukluklarını bulunuz. Cümlelerin doğrularını örnekteki gibi verilen boşluğa yazınız.

1. Türkçe dersinde işaret ve belgisiz zamir konusunu işledik.

Türkçe dersinde işaret zamiri ve belgisiz zamir konusunu işledik.

2. Birçok insanlar bu konuda yanılıyorlar.

3. Bütün gece kedi ve köpek havlamasından uyuyamadık.

4. Ben ve Barış dinlenmek için her yıl tatile gider.

5. Yarın size gelemem ama okulda bütün gün kursum var.

6. Kitap, annesinden ayrılan bir çocuğun hayatla mücadelesi anlatılıyor.

7. Biz gezmesini sevmeyen bir milletiz.

8. Bahar gelince kuşlar ağaçlarda ötüyorlar.

9. Tuna ve Ülkü aşağı yukarı iki üç saattir yolda.

96. Aşağıdaki metinde geçen anlatım bozukluklarını bulunuz. Anlatım bozukluklarını düzelterek cümlelerin doğrusunu yazınız.

Proje ortağım Ali ile çalışmak çok zordur. Bugünkü düzeltmeyi ben, yarınki düzeltmeyi o yapacak diye anlaşmıştık. Verdiği sözü tutmadı. Aynı zamanda son günlerde işe gelmiyor, çok ihmal ediyordu. Yarına kadar bu projeyi bitirip patrona sunulacak. Patronumuz birçok projelere baktı bugüne kadar sıra bize geldi. O her zaman “Emeksiz yemek olmaz.” demiş ve en çok emek verilen projeyi seçmek için çok detaylı inceliyor.

.....
.....
.....
.....

97. 7.Tema sonu çalışmaları:

ANADOLU'DA BAHAR

İlkbaharı geldi Anadolu'nun,
Silifke'de çiçek açtı nar şimdi.
Her tarafı yeşillendi Bolu'nun,
Sultandağı benek benek kar şimdi.
(...)
Durgun çayı köpüklendi Daday'ın,
Palmiyeler zümrüt tacı Hatay'ın
Çukurova cennetidir bu ayın;
Aydın ili efelere dar şimdi.

Gönül dile gelir kaval sesinde.
Boz martılar düğün yapar Mersin'de,
Isparta'nın renk renk gül bahçesinde
Bülbüllerin neşesini gör şimdi.
(...)
Çıkıp baksan Çamlıca'nın başına,
İki kıt'a bir boğazda aşına...
Karakoç'um, gel, yorulma boşuna,
İstanbul'u tarif etmek zor şimdi.

Abdurrahim KARAKOÇ
(Kısaltılmıştır.)

(İlk dört soruyu şiire göre cevaplayınız.)

1. Şair, baharda Anadolu'da meydana gelen hangi değişikliklerden bahsediyor?

.....
.....
.....

2. "Gönül dile gelir kaval sesinde. / Boz martılar düğün yapar Mersin'de" dizelerinden ne anladığınızı açıklayınız.

.....
.....
.....

3. Şair, İstanbul'u bu mevsimde tarif ederken niçin zorlanmış olabilir? Açıklayınız.

.....
.....
.....

4. Bu şiirin şairi siz olsaydınız ilkbaharda doğada oluşan hangi değişikliklerden bahsederdiniz?

.....
.....
.....

98. Aşağıdaki cümleleri, taşıdığı duyguyla eşleştiriniz. Açıkta kalan duygu ile ilgili bir cümle kurunuz.

Yıllardır görmediğim kardeşim burnumda tütüyor.	sevinç
Keşke onun yanına hiç gitmeseydik.	sitem
Sinemaya gitmişsiniz de beni çağırmamışsınız.	özlem
Ne! Yarın sınav mı varmış?	beğenme
Türkçe sınavından yüksek not aldığım için mutluyum.	pişmanlık
Yaralı köpeği görünce içim kan ağladı.	küçümseme
Bu problemi anasınıfı öğrencisi bile çözer.	üzüntü
	şaşıрма

99. Aşağıdaki tabloda verilen cümlelerin taşıdığı duyguları işaretleyiniz.

	Pişmanlık	Yakınma	Endişe	Şaşıрма	Özlem
Köyümün yaylaları burnumda tütüyor.					
Böyle, ansızın gideceğini düşünmezdim.					
Eve hâlâ gelmedi. Başına bir şey mi geldi acaba?					
Kitabımı bulmak için bana hiç yardım etmedi.					
Keşke trafik kurallarına uysaydım.					

100. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “almak” sözcüğü “bürümek, sarmak, kaplamak” anlamında kullanılmıştır?

- A) Etrafı mis gibi çiçek kokusu aldı.
- B) Paltosunu sırtına aldı, dışarı çıktı.
- C) Dün çarşıda cebimden saatimi almışlar.
- D) Soğuk aldım galiba, boğazım çok ağrıyor.

ÇAĞDAŞLAŞMADA KADIN HAKLARI

Medeni hukuk, bir ülkede bulunan vatandaşların diğer kişiler ile veya mal varlıklarıyla doğrudan doğruya veya dolaylı olarak ilişkilerinin düzenlenmesidir. 1926'da Türk Medeni Kanunu aile hukukunda kadına tam hak tanımıştır. Türk aileleri bu esasları kolaylıkla benimsemişlerdir. Kadının, aile içinde ve çocukları üzerindeki etkisi hukuki durum ile orantılı olarak kuvvetlenmiş; eş ve ana vasıflarıyla Türk kadını kişiliğini kazanmıştır.

Siyasi haklar bakımından da Türk kadınına Cumhuriyet devrimizde kanunla tanınan haklar, o tarihlerde henüz bu hakları tanımamış olan diğer milletlere de örnek olacak niteliktedir. Siyasi haklar ve onların uygulanması, tarihin seyri içinde ve her coğrafi bölgede çeşitli safhalar gösterir. Çünkü siyasi hak, devlet şekli ile doğrudan doğruya ilgilidir. "Devlet bir milletin hukuki şahsiyetidir." dediği zaman bunun içinde kadın ve erkek topluluğunun milleti teşkil ettiği anlaşılır. Demokratik prensibin en esaslı unsuru, bütün milleti erkek ve kadının temsil etmesidir. Buna göre kanun karşısında sosyal sınıf tanımayan demokratik prensip, millet fertleri arasında erkek ve kadın vatandaşları eşit şartlara göre tanımaya mecburdur. Bu nedenle Türkiye Cumhuriyeti'nde bu haklar kanunlaşmış ve tarihî seyrini tamamlamıştır. 3 Nisan 1930'da Belediye Kanunu, 26 Ekim 1933'te Köy Kanunu, 5 Aralık 1934'te de Milletvekili Seçimi Kanunlarıyla seçme ve seçilme hakkı Türk kadınlarına tanınmıştır. Böylece siyasi alanda Türk kadını hemen bütün haklara sahip olabilmıştır. Devlet ve hükûmet işlerinde sözü geçer ve idarede katkısı olan bir durum kazanmıştır.

Bu kanunlar, Atatürk'ün isteği ve İsmet İnönü hükûmetlerinin teklifiyle Türkiye Büyük Millet Meclisinde müzakere edildiği zaman fikirlerini açıklayan milletvekilleri olumlu beyanlarda bulunmuşlardır.

Prof. Dr. Afet İnan

(İlk dört soruyu metne göre cevaplayınız.)

1. Okuduğunuz metnin konusu nedir?

.....

.....

2. Türk kadını tüm haklarına ne zaman, nasıl kavuşmuştur?

.....

.....

.....

3. Türk Medeni Kanunu'nun kadınlara sağladığı haklar nelerdir?

.....

.....

.....

4. "Demokratik prensibin en esaslı unsuru, bütün milleti erkek ve kadının temsil etmesidir." cümlesinden ne anladığınızı ifade ediniz.

.....

.....

.....

102. Yabancı dillerden alınmış, dilimize henüz yerleşmemiş kelimelerin Türkçesini kullanmalıyız. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu uyarı dikkate alınmamıştır?**

- A) O yıllarda Millî Mücadele haberlerini radyodan alıyorduk.
- B) Gençler zamanlarının büyük bir kısmını bilgisayar başında geçiriyor.
- C) Yeni jenerasyon teknolojik gelişmeleri çok iyi takip ediyor.
- D) İnsanların hem kendilerine hem de doğaya karşı sorumlulukları vardır.

103. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Arabayı sokağın başına park etti, sessizce içeriye girdi.
- B) Büyüklerine değer verir, bayramlarda aramayı ihmal etmezdi.
- C) Yaşadığı sıkıntının büyüklüğü, yüzünden okunuyordu.
- D) Bugün arkadaşlarımı arayacağım ve onlarla buluşacağız.

104. Bir sincap gibi mesela,

Yani, yaşamanın dışında ve ötesinde hiçbir şey beklemeden,
Yani bütün işin gücün yaşamak olacak.

Bu dizelerle şairin anlatmak istediği ne olabilir?

Cevap:

105. Bir gün bakmışlar Pürsican sokaklarında hiç tanımadıkları insanlar... Bursa civarından gelmişler. Yeni bir memlekete gelmenin şaşkınlığı ve boşluğu içindelermiş. Mahalle muhtarı, Türk ailelerine evlerini boşaltmalarını ve başka bir Türk ailesinin yanlarına gitmelerini duyurmuş. Çaresiz boyun eğmişler. Zehra da iki çocuğuyla Ahmet Çavuşların evine gitmiş. Boşalttıkları evlerine Rumlar yerleştirilmiş. Zehra Hanım'ınkini de Hristo ve Despina adlı bir Rum çift vermişler. Evlerini, hayvanlarını, kaşıklarını varıncaya kadar her şeylerini paylaşmışlar onlarla. Yeni gelenler Türkçe bildikleri için kolay anlaşıyorlarmış. Geçimleri iyiymiş. Birbirlerinin düğünlerine gidip eğlenirlermiş. Rumlar, "Yakında sizi de Türkiye'ye gönderirler." diyorlarmış.

"Kalbim Rumeli'de Kaldı" metninden alınan bölümü okuyunuz. Rum ve Türk ailelerinin birbirlerine yaklaşımlarına yazarın bakış açısı nasıldır? Anlatınız.

Cevap:

